

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsak
torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje
za celo leto 14 K, za pol leta 7 K;
za četrt leta 3-50 K, mesečno 1-20 K.
za Nemčijo za pol leta 7-90, za četrt
leta 4 K; za Ameriko za pol leta
9-50 K za četrt leta 4-80 K

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštne prose.
Nefrankirana pisma se ne spro-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Inserati: Enostopna pett-vrstica
(širina 88 mm) za enkrat 20 vin.
večkrat po dogovoru.

9. številka

V Ljubljani, v soboto, dne 22. januarja 1910.

Leto XIII

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo
"Rdečega Prapora", Ljubljana. — Za denarne pošiljave
naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo
"Rdečega Prapora", Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II.

Ljudski shod

zaradi

== ljubljanske volilne reforme ==

bo v nedeljo, dne 23. t. m. ob
10. dop. v „Mestnem Domu“.

Slavni knjaz črnogorski.

Med slovanskimi narodnjaki, posebno pa še
med slovanskimi navdušenci uživa črnogorski knez
Nikola čudovito slavo kot vzor vseh vladarjev in
neštokrat se nam je pela pesem o nedosežni
ljubezni, ki jo baje uživa v svoji deželi. Vsled
zadnjih procesov je ta slava pač nekoliko poble-
dela; vendar pa ne pozna svet izven Črnogore še
dovolj prave slike krvoločnega divjaka, ki sedi na
črnogorskem prestolu in si polni vse žepe z ne-
popisno bedo ubogega črnogorskega ljudstva. V
kratkem se bo slavila petindvajsetletnica vladanja
celinjskega tirana in zato je posebno zanimivo, kaj
pripoveduje srbski poslanec sodrug Triša Kacle-
rovič o bestialnosti in o kupčijah tega gospoda.

Že oče sedanjega knjaza, Mirko ter Mirkov
brat Danilo, katerima je sledil sedanji Nikola,
sta ropala in morila v deželi. Toda oba prekaša
Nikola. Ko je prišel na prestol, je bilo njegovo
prvo delo, da je dal osemdeset članov plemena
Kadić pomoriti, njihove hiše požgati, zem-
ljišča je pa konfisciral.

Nikola sovraži solo in vse ljudi, ki so se kaj
učili. Samo zato je dal umoriti okrožnega pred-

stojnika Bogdana Hehdovića, učitelja Bracanovića,
Lazarja Škarovca, sodnika Kadimirja Tomića, ju-
rista Nikčevića in še mnogo drugih, ene s pretvezo
sodbe, druge pa iz zasede ali s strupom. Ljudstvu
priljubljenega hrabrega Miloša Sanlića je dal za-
strupiti, njegovega prijatelja, sodniškega pred-
sednika Tomića pa od svojih perjanikov v ječi zlo-
stavljati, politi s petrolejem in zažgati. Celu vrsto ljudi, ki so študirali na evropskih vse-
učiliščih, med njimi S. Kaludjerovića, J. Tomića,
P. Lipovca, J. Martinovića in še mnogo drugih, je
dal, ko so se vrnili v domovino, pograbit ter po-
metati na 10, 12, 14 let podzemeljske ječe.

Ko so se leta 1901 izvolili poslanci za prvo
Narodno Skupščino, je dal M. Tomića in Plamenca
umoriti, osem drugih poslancev izgnati, vse
druge poslance in pet ministrov pa pometati v
ječo, kjer so še zdaj.

V knezovih ječah je sedaj 230 najboljših in
najpoštenjših Črnogorcev. Iz političnih razlogov je
dal Nikola celo gimnazije okovati in pometati v
ječo. V dveh letih so njegovi perjaniki (telesna
straža) razdeljali dve tiskarni, dvajset domovanj,
gostiln in trgovin so zažgali, v neki gostilni so
umorili dvojce malih otrok.

V znani Vasojevićevi aferi so zaprli 940 oseb
le zaradi njih političnih nazorov. V Kolašinu so
po poročilih ustrelili pet oseb, v resnici pa deset
in baje jim ima slediti še trideset Črnogorcev.

Ko je postal črnogorski knjaz, je bil Nikola
Petrović Njaguš siromak, danes je velik bogatin in
ima milione vložene v evropskih bankah. Svoje
bogastvo je dosegel na sledeči način:

1. Po pogodbi je dal srbski knez Mihajlo Čr-
nigori večje vsote, ki so izginile v Nikolajevem žepu.

2. Ob času srbsko-turske vojne je dobil Ni-
kola denarja od Srbije za vojne namene. Izginil je
v njegovem žepu.

3. Za hercegovske ustaše je dobil od Rusije
deset milijonov rubljev, dve ladji živeža in obleke

ter drugih reči. Ustaši niso dobili prebitega vinarja,
črnogorske čete pa so morale skrbeti same zase.

4. Ko so se hercegovski ustaši pri Trebinju
udali, je dobil Nikola od Avstrije dva miliona
goldinarjev za pomirjenje ustašev. Nikola je s tem
denarjem pomiril samega sebe.

5. Leta 1882 je pomagal Avstriji premagati
ustajo v Krivošiji in preprečil beg ustašev; za to
izdajstvo je dobil od Avstrije milion forintov.

6. Po berlinskem kongresu je dobil od Av-
strije in Rusije denarja za podporo novesinskih
ustašev. Žrtve ustaje so morale iti s trebuhom za
kruhom, denar je vtaknil Nikola v svoj — žep.

7. V beranski nahiji je Nikola skušal spuntati
prebivalce; ko je Turčija potlačila ustajo, je knez
zahteval denarja za žrtve in je dobil od Turčije
40.000 funtov. Beranci so smeli gledati skozi
prste.

8. Nikola se je pozneje sprijaznil s Turčijo
pod pogojem, da Beranci ne bodo več udirali na
turška tla. Zato je dobival do odstavljena Abdul
Hamida plačo turškega velikega vezirja.

9. Ko je Nikola leta 1899. oženil svojega
sina, je dobil od Abdul Hamida milion frankov
posojila. Čez nekaj časa je obljubil, da ne bo
več podpiral srbskih teženj v Macedoniji in je
opustil pravico do črnogorskih konzulatov v Pri-
štini in Prizrendu. Zato se mu je izbrisalo osebno
posojilo, ki pa še vedno obremenjuje črnogorsko
državno blagajno.

10. Leta 1896. je Rusija dovolila Črni gori
letno podporo za vzdrževanje stalnih vojaških
kadrov. Podpora se še vedno plačuje, hodi pa
vedno v Nikolajevo privatno blagajno.

11. Črna gora dobiva od Rusije streljivo in
druge vojaške potrebščine. Nikola jih prodaje
svojim vojakom za gotov denar.

12. Pred sedmimi leti se je vpeljal tobačni
monopol. Nikola se je dal od neke italijanske
akcijske družbe podkupiti za pol miliona frankov

PODLISTEK.

Savičev pesimizem.

Dalje.

Oh, koliko jih ima. Narod, ki je do skrajnosti
zanemarjen, potrebuje delavcev, ki ga povzdignejo,
borilcev, ki mu priboré pravice; reveži, zaničevani
koristni udje družbe, čakajo rešitve, pomoči, učite-
ljev, voditeljev; znanost išče učencev in pospeše-
valcev. Vse polno je dela — in on se hoče resno
pripraviti, da bo lahko izvrševal svoje naloge.

Na Dunaju se je začelo za Pavla težko življe-
nje. Ko je dospel v veliko mesto, si je poiskal malo
sobico v predmestju Fünfhaus. To je bilo sicer da-
leč od vseučilišča, a moral je jako strogo računati
in sredi mesta so stanovanja draga. Potem je za-
čel iskati instrukcije. To je bil pravi križev pot. V
desetih hišah je moral potrkati na vrata, preden
se mu je posrečilo, najti družino, ki mu je poverila
znanstveno izobrazbo svojega poglavca za dve uri
na teden, seveda za tako odškodnino, da ga je bilo
skoro sram. S težkim trudom je tako dobil nekoliko
instrukcij. Izračunal je, da bo izhajal z zaslužkom,
kajpada bo moral jako vračno živeti.

Kmalu se je pa moral prepričati, da je vračno
življenje dokajna umetnost. Njegovi gojenci so sta-
novali po najrazličnejših krajih mesta. Ako bi se
hotel posluževati tramvaja, bi moral zavoziti precej
in tega blagajna ni dopuščala. Hodil je torej vedno
poč, a to ga je utrudilo zelo. Kaj rad bi si bil včas
privoščil požirek piva, toda premagal se je, ker je
potreboval denar za druge nujnejše reči.

— No, to se že izpremeni, je mislil; nekaj let
se vse pretrpi in potem pride plačilo za vse.

Toda leta se dolga. Marsikaj se je pač izpre-
menilo, a ne na bolje. Eden njegovih učencev je
propadal na vsakem izpitu. Pavel mu ni mogel po-
sili vlti modrosti v glavo. Nadarjen ni bil, učiti
se ni hotel. Pavel je opozoril dečkove starše, da
je vsak trud zaman, češ, morda ima fant zmožnost
za kaj drugega, za kakšno pošteno rokodelstvo.
Starši so bili zelo hudi, ne na svojega paglavca,
temveč na instruktora, ki ni iz njihovega zlatega
tepčeta znal narediti modrijana, ter so mu odpo-
vedali, svojega ljubega sinčka so pa vtaknili v vo-
jasko šolo, češ, tam že kaj postane iz njega.

Pavel se je poslovil. To izgubo je občutil britko,
ker je segala globoko v njegov žep.

Instrukcije so mu v obče precej presedale. Mu-
čiti se je moral neskončno in kadar se je moral
sam učiti, je bil navadno že tako utrujen, da se
je komaj zaglobil v stvarino. Često mu je primanj-
kovalo denarja za drage medicinske preparate. To-
varši so ga neprenehoma vabili v gostilne in ka-
varne in potreboval je mnogo duševne energije, da
se jim je upiral. Včas so mu prav pošteno prigo-
varjali in čutil je, da imajo prav.

— Saj se še skisaj v svojem brlogu, je dejal
vrli Kremen, ko se je bil Pavel nekoč že pol ure
branil z vsami mogočimi izgovori. Človeški razum
ni iz železa; nobena reč se ne sme preveč napeti,
vse poč. Učiš se in učiš, a končno — misliš mar,
da postaneš učen? Vraga! Zblazniš, zblazniš. Ali naj

ti povem nekoliko primerov? Če hočeš, iz moje
lastne družine jih vem.

— Ne, ne; ne maram poslušati takih primerov.
Saj vem, da je vse mogoče, a deslej se še ne bojim,
da zblaznim.

— Kaj?! je odvrnil Zupan. Kaj! Zblazniti! Če
tudi ni te nevarnosti, vendar lahko postaneš hipo-
honder. Ali bi ne bila škoda?

— Pustite me, pustite. Saj veste kako je.

— Eh, kaj, veste, veste — se je kremžil Ra-
kež. Tako je, da ni lepo, kakor živiš. Ali smo tvoji
tovariši, ali ne? He! Nihče ne sme tako zane-
marjati svojih tovarišev. Tristo rogačev! Saj te
človek niti ne vidi, če te ne poišče v tvojem br-
logu! Ali ne pravi že sveto pismo, da človeku ni
dobro, biti samemu?

— Da, da, da. A jaz imam dela. Prosim vas,
ne silite me.

Tovariši so godrnjali in odšli. Savič je ostal
sam doma. Tako sam!

Čutil je, da imajo prav v marsičem. Človek
se res skisa ob takem življenju. In napredka ni
pravzaprav nobenega. Uči se, uči, a ob večnem
pomanjkanju denarja mu učenje le malo koristi.

S časom se je prepričal, da z medicino ne pojde.
To je dolgotrajen študij; tako dolgo ne vzdri.

To spoznanje ga je jako bolelo. Razblijal si je
glavo, da bi si domislil kak način, kako bi pove-
čal svoje dohodke, a bilo je vse zastoj. Končno
se je s težkim srce na odpovedal medicini, ter je
prešel v filozofijo. Tako pride prej do kruha.

Dalje prih.

in je postal eden glavnih akcionarjev; dežela pa mora garantirati dividende.

13. Nikola ima s svojimi sinovi devet gradov in štirinajst posestev, ki predstavljajo petino vse narodne posesti v Črni gori. Najboljše tovarne, travniki, njive, gozdovi, mlini, trgovine, najboga-tejša jezera v Črni gori so knjazova, ljudstvo ima pa neplodno zemljo.

14. Črna gora ima dva miliona frankov pro-računa; od tega se je 800.000 frankov porabilo za rešitev dinastije.

15. Šest milijonov si izposoja Črna gora v Londonu; od teh mora Nikola dobiti dva miliona baje kot dolg dežele.

16. Z Avstrijo je Nikola sklenil tajno po-godbo, da je njemu in njegovi družini zajamčena vlada v deželi; zato mora biti Črna gora nev-tralna, kar se tiče Bosne in Hercegovine. Zato je dobival Nikola od avstrijskega cesarja 50.000 kron na leto. Ko se je izrekla aneksija, je Nikola delal, kakor bi hotela Črna gora napovedati vojno. Pomiriti se je dal s tem, da se mu je apanaža zvišala na 200.000 kron.

Danes ima „dični knjaz“ vlado in skupštino, v katerih je bil že vsak član obsojen radi tatvine, goljufije, umora i. t. d. V deželi je sama beda in strahovanje, ljudstvo se izseljuje v Ameriko, Nikola ima pa trideset milijonov gotovega denarja ne glede na ogromne nepokretnosti. Tak je „slavni“ „slovanski“ vladar!

Jugoslovanski kongres v Ameriki.

Hrvatski sodrugi v Severni Ameriki so skli-cali na 25. in 26. decembra konferenco v Chicagu, Namen tej konferenci je bil, urediti notranje za-deve hrvatske soc. organizacije v Ameriki, obenem pa razmotrivati z zastopniki bratskih organizacij — slovenskih, srbskih in bolgarskih, vprašanje: Je li potrebno, da se skliče v najkrajši dobi kongres jugoslovanskih socialistov v Ameriki z na-menom, da se vse jugoslovanske socialistične organizacije — slovenske, hrvatske, srbske in bol-garske združijo v jugoslovansko socialistično zvezo v Ameriki?

V nedeljo dopoldne so hrvatski sodrugi za-ključili z delom za notranje zadeve svoje organi-zacije. Izreči moramo, da so hrvatski sodrugi na-stopali v debati povsem stvarno in resno; doka-zali so, da imajo dobre govornike in parlamen-tarce in izborne organizatorične in gospodarske moči. Občudovati je bilo ta mali parlament orga-niziranih hrvatskih delavcev. Govorniki so nasto-pali mirno, brez vsake osebne strasti, dasi so bili v nekaterih točkah različnega mišljenja. Niti ene besede ni bilo preveč. Konferenca je bila javna. Vsak sodrug je imel pravico prisostvovati kot slu-satelj. Med poslušalci je bilo opaziti tudi več slo-venskih sodrugov.

Popoldne je bil javen shed z dnevnim redom: Zakaj smo siromaki?

Na shodu so govorili hrvatski in srbski so-drugi. Za Slovence je govoril sodr. J. Zavertnik. Na tem shodu se je dokazalo, kakšne krasne go-vorniške talente imajo hrvatski in srbski sodrugi. To niso bili navadni agitatorični govori, to je bila govorniška tekma. Izvzemši glavnega referenta sodr. Glumca je imel vsak govornik govoriti le deset minut z ozirom, da primanjkuje časa za kon-ferenco. In tu se je pokazala dovršenost govornikov. Vsak govornik nam je z druge strani kratko in jedrnat z logičnimi zaključki povedal: „Zakaj smo siromaki?“ Občinstvo je prirejalo govornikom burne ovacije v dokaz, da jih razume.

Po dokončanem javnem shodu se je nada-jevalo s konferenco. Na razpravo je prišel jugo-slovanski kongres. Vsi zastopniki so povdar-jali, da je nujno potrebno sklicati jugoslovanski kongres. Konferenca je zaključila:

1) Jugoslovanski kongres se ima sklicati v najkrajši dobi. Ta doba pa ne sme presegati 6 mesecev.

2) Vsaka socialistična organizacija: slovenska, hrvatska, srbska, bolgarska ima pravico poslati po enega delegata na kongres.

3) Vsak socialistični list — slovenski, hrvatski, srbski in bolgarski ima pravico poslati po enega zastopnika na kongres, ki ima le posvetovalen glas. Zastopnik mora podati kongresu tudi poro-čilo o gospodarskem položaju lista.

4) Predsedlo za kongres vrši pripravljavni odbor, ki sestoji iz 8 sodrugov in v katerega voli vsaka cikaska socialistična organizacija — slo-

venska, hrvatska, srbska in bolgarska po dva so-druga. Ta odbor skliče kongres in izvrši vse po-trebno delo do kongresa.

Strokovna konferenca v Ljubljani.

Popoldanska razprava.

Točno ob polu 2. uri popoldne otvori sodr. Sitter popoldansko razpravo ter podeli besedo sodrugu Tokanu, ki poroča o ustanovitvi zveze nepolitičnih društev na slovenskem ozemlju.

Sodr. Tokan obširno utemeljuje potrebo take zveze, prečita pravila ter predlaga, da jih konferenca odobri.

Kopač: Primorci ne bo dobiti za zvezo, ker imajo močno zastopstvo v tržaški strokovni komisiji. Če se ponekod slovenski delavci za-postavljajo, so tega večinoma sami krivi, ker ne nastopajo dosti energično. Predlagal bom, da bo železničarska organizacija strokovne komisije podpirala. Dobro bi bilo, če bi bile na konfe-renci povabljene tudi sosednje strokovne ko-misije.

Petejan se peča z narodnostnimi razme-rami na Goriškem. Organizacije so večji del mešane, samo mizarji v Solkanu tvorijo popolno slovensko skupino. Goriška si osnuje lastno strok. komisijo.

A. Kristan pojasnjuje nekatera nesporaz-umljenja ter se podrobno peča z predloženimi pravili. Če se osredotočijo sile, se bo lažje delalo,

Ivan Mlinar: (tiskar, Ljubljana): Stik organizacij je potreben. Siliti se v zvezo nihče ne more. Kako se razpravlja na shodih, je stvar članov samih. Zveza se lahko sprejme brez vseh predsodkov.

J. Petrič: (drž. železnica, Ljubljana): Če bodo železničarji pristopili, danes ne morem povedati; gotovo pa je, da se redni prispevki ne bodo mogli uvesti. Centrala bo gotovo pri-spevala.

A. Kristan: Zveza bo velikega pomena zlasti v pravnih zadevah pri zavarovalnici zoper nezgode v Trstu. Danes nimamo tam nobenega rednega zastopnika. Še večjega pomena pa bo v kulturnem oziru, ker bo lahko prirejala cikle predavanj, kar je v sedanjih razmerah izključeno. Dunajska komisija na vpslano ji pismo ni od-govorila.

Bartl: Zveza je potrebna. Če se Goričani in Primorci absentirajo, je krivda v tem, ker se niso prej dogovorili.

Kopač opisuje narodnostne boje organiza-cij v Trstu. Meni, da se hoče imeti preobširen delokrog. Primorski delegatje nimajo pooblastila članov, vsled česar se ne morejo vezati s ka-kimi sklepi. Zahteva glasovanje po deželah.

Zupan: Kopač sodi samo po tržaških raz-merah. Treba je misliti tudi na Koroško. Mahrer nas je svoj čas naravnost prosil, naj tam kaj ukrenemo. Na Štajerskam gre tudi le počasi naprej, ker primanjkuje moči.

Marica: Klesarji si ustanovimo lastno taj-ništvo ter glasilo, ki bo izhajalo v slovenskem in italijanskem jeziku. Glasovati za Zvezo ni-mamo pooblastila.

A. Kristan: Sodruga Müller in Si-rotka sta izjavila, da se je misel na tajništvo za delavce s kamnom že opustila.

Marica: Klesarji zahtevajo svoje tajništvo; če se napravi drugače, bo škodovalo.

Vičič apelira na primorske in goriške de-legate, naj zadevo resno premislijo. Tudi zidarji imajo svoje okrožno načelstvo v Gradcu, pa so vseeno za zvezo.

Marn (juž. žel. Celje): Z zvezo bo poma-gano manjšim organizacijam, ki jih imamo do-volj. Treba je intenzivnejšega dela na kulturnem polju.

Marica opisuje razmere klesarjev v Na-brežini ter zgodovino tajništva, ki je že obsto-jalo, pa je moralo ponehati radi nedostajanja sposobne moči.

Štravs (Idrija) se toplo zavzema za zvezo.

Petrič: Na pristop se nihče ne more si-liti. Kdor hoče, naj pristopi, kdor ne, bo pa, ka-dar bo spoznal potrebo. Predlagem konec debate. Odklonjeno.

Čobal govori za zvezo, katere pomanjkanje čutimo vsi. Pokazati je treba, da imamo dosti sposobnih organizacij.

Debate se udeleže še sodrugi Petejan, Mlinar, Marica, Kopač.

Pravila se odobre z vsemi proti primorskim glasovom.

V komisijo za predlaganje kandidatov za bodočo strok. komisijo se izvolijo sodrugi: Bartl, Colnar, Sajovic V., Štravs, Sitter, Ranzinger.

O tretji točki dnevnega reda „Organizacija in taktika“ poroča

sodr. Mlinar, ki se v poglavitnem peča z nalogami, ki jih imajo strokovne organizacije. Potrebno je skupno delovanje s stranko. Orga-nizacije brez močne opore v politični stranki ne morejo imeti trajnih uspehov. V delavstvu je treba zbuditi razsodno zavest. Delovati je na dobro razmerje med posameznimi organizacijami kakor tudi med člani samimi. Predlaga opravi-lnik, ki naj ga bodoča strok. komisija izpo-polni ter predloži ustanovnemu občnemu zboru. Organizacijam, ki ne hodo poslane zastopnikov, naj se predloži pismo, da se o njem izjavijo.

K formalnostim govorita še sodruga Zupan in Tokan, na kar se od sodr. Mlinarja predlagani poslovnik sprejme.

O četrti točki dnevnega reda: Tisk, poroča sodrug

Anton Kristan: K tej točki nimam dosti po-vedati. Vsi čutimo, da je naše časopisje pretesno, da ne odgovarja neprestano rastočim potrebam. Razmotriva, kako bi se dal tisk povečati in raz-širiti. Pred vsem je treba agilne agitacije, orga-nizirane kolportaže ter stika z uredništvom.

Mlinar opozarja na težkoče, s katerimi se mora bojevati delavsko časopisje sploh. Delavski tisk dostikrat ni priljubljen samo zaradi tega, ker ne sme biti špekulativen in senzacionalen. Mrzlost napram strankinemu tisku je znamenje, da politična zavest še ni na pravi višini.

Petejan daje primerne nasvete za razšir-jenje tiska, upoštevajoč izkušnje pri svojem de-lovanju na Goriškem.

Tokan graja neke nedostatke pri tisku in želi, da se jih odpravi.

Čobal se peča z nekaterimi izvajanjmi sodr. Petejana in Tokana ter priporoča večjo agitacijo za „Rdeči Prapor“.

V debato posežejo še sodrugi Štravs, Mlinar, Bizjak, Petejan in Kopač, ki vsi razmotrivajo, kako bi se povečalo in izbolj-šalo strankino in strokovno časopisje, nakar predlaga sodr. Štravs konec debate, ki se tudi sprejme.

V imenu volilne komisije poroča sodrug Sitter, na kar se v bodočo strok. komisijo izvo-lijo sodrugi: Bartl Franc, Čobal Mihael, Ki-sovec Ivan, Bizjak Jernej, Zupan Josip, Pajntar Ivan, Nedvied Fani, Vičič Ivan, Mlinar Ivan, Slamnjak Josip, Petrič Josip, Udovč Josip st., Sitter Ignac in Laibacher Štefan.

Ob polu 7. zvečer zaključí predsednik kon-ferenco z apelom na vztrajno delo. Temelj zvezi je torej položen in s tem napravljen korak, ka-terega uspehi ne bodo izostali.

Politični odsevi.

* Nemški nacionalci na Češkem igrajo zelo dvomljivo ulogo. V češkem deželnem zboru so svojčas prepredili vsako delo brez vsakega stvar-nega razloga, k večjemu zaradi povsem neznatnih malenkosti. Ker je nemogoče misliti o zrelih ljudeh, da bi ovirala vse deželno gospodarstvo, vse de-želno zakonodajstvo in vse deželno delo sploh le zaradi tega, ker ni po njihovi volji nameščen maj-hen uradnik pri deželnem zboru, mora imeti nem-ška obstrukcija tehtnejše razloge. In ni jih težko najti. Nemško-nacionalna gospoda se boji volilne reforme za češki deželni zbor, ker bi bilo vsako demokratiziranje nevarno nemški protiljudski poli-tiki. Nemška obstrukcija v češkem deželnem zboru je mnogo kriva, da se je vgnezdila slovanska ob-strukcija v državnem zboru. Navadna politična lojalnost bi pravzaprav zahtevala, da bi sedaj, ko je v parlamentu ustavljena slovanska obstrukcija, odnehali tudi Nemci s svojo obstrukcijo v deželnem zboru. Toda take lojalnosti ne poznajo stranke, ki žive od samih privilegijev. Že od novega leta se vrše pogajanja radi češkega deželnega zbora, že nekočkrat se je javljalo, da je vse v najboljšem tiru, a sedaj se zopet zatrjuje, da nočejo Nemci na noben način odnehati, temveč da se priprav-ljajo na hrupno obstrukcijo. Lahko bi se zgodilo, da bi enkrat tudi ta gospoda pogorela. Seveda uživajo gospodje še Bienerthovo ljubezen, toda končno tudi ta ni vsegamogočno.

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nič nas ne tišči v želodcu, nobenih bolečin, odkar jemljemo Fellerjeve odvajajoče rabarbarne praske z znamko „Elsapillen“. Pravimo Vam iz izkušnje, poskusite jih tudi vi, urejajo blatenje in pospešujejo prebavo. 6 skatljic franko 4 K. Izdeluje jih le lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsin trg št. 262, Hrvatsko.

* **Pri ožji volitvi v Pragi** je bil v sredo izvoljen državni pravni radikalec Sokol proti mladočeskemu kandidatu dr. Sokolu. Prvi je dobil 2391, drugi pa 2242 glasov. Sokola so podpirali staročehi, narodni socialci in klerikalci, ki so razvili najstrastnejšo agitacijo. Proti mladočeskemu kandidatu so agitirali s frazo, da je Kramář, ko je vložil predlog o izpremembi državnoborskega poslovnika, prodal češki narod. «Agitirali» so pa tudi z brahialno silo. Nekoga uradnika mladočeskega glasila «Den» so narodno-socialni agitatorji pretepli.

* **Za aneksijsko pomoč** predlaga Nemčija svoji zaveznici Avstriji že račun. «Berliner Tagblatt» poroča, da hoče Prusija vpeljati plovidbene pristojbine na reki Labi. To se ne bi moglo zgoditi drugače, kakor po mednarodnem dogovoru, kajti Prusija je doslej vezana po pogodbi o svobodni plovidbi na Labi in Renu, ki jo ima z Avstrijo in Nizozemsko. Avstrija pa baje prostovoljno odstopi od te pogodbe v zahvalo za diplomatično pomoč Nemčije na aneksiji Bosne in Hercegovine.

* **O volilni pravici za bosenski sabor** se poroča, da bo imel aktivno volilno pravico vsak, ki je star 24 let, in pasivno, kdor je dopolnil 30 let; vsak volilec mora dokazati, da je vsaj eno leto že v deželi. Deželni zbor bo imel tri kurije: Veleposestvo, najvišji davkoplačevalci in inteligenca ter mestna in kmečka kurija. Mandati bodo razdeljeni po konfesijah, in sicer bodo imeli mohamedanci 24, pravoslavni 31 in katoliki 16 mandatov, en mandat pa židje. — Poslovnik je zelo strog. Obstrukcija popolnoma izključuje. — Zborovalni in društveni zakon je baje zelo moderen.

* **Čuden konflikt** je nastal na Hrvaškem med vlado in družbami, ki prevažajo izseljence. Rauchova vlada je namreč odločila, da morajo družbe zavarovati vsakega izseljenca pri Kronfeldovi banki za slučaj nesreče. O zavarovanju bi se dalo govoriti; da pa zahteva Rauch zavarovanje ravno pri Kronfeldovi banki, je sumljivo. Seveda pravijo, da je pri tej banki tudi Rauchova vlada zainteresirana. Družbe so takoj naložile svojim zastopnikom, naj posredujejo pri vladi, Rauch je bil pa popolnoma nepristopen in je odzval vsem znanjem družbam koncesije.

* **Svedski državni zbor** se je v ponedeljek otvoril. Prestolni govor omenja zadnje veliko stavko, katero imenuje resno, in naglašja, da je dala povod za zakonske načrte, ki imajo namen, v bodoče preprečiti take stavke. Prestolni govor obljublja zakonski načrt o reviziji carinskega tarifa.

* **Belgijski škofje** pozdravljajo novega kralja Alberta na poseben način. Hvalijo namreč na vse pretege umrlega kralja Leopolda II. Izdali so pastirski list, v katerem pravijo o Leopoldu: «Čerkvena poroka ranjkega in njegova odkritosrčna izpoved in pripoznanje grehov nas navdajajo z trdnim zaupanjem, da mu je bil Vsemogočni v svoji neskončnosti milostljiv. Nam ne preostaja drugega, kakor da se spominjamo mnogih zaslug, ki si jih je stekel tekom svojega vladanja. Ne sodimo, da ne bomo sojeni, pravi sv. Luka.» Kdor zna brati klerikalne spise, razume, da je to vse le migljaj novemu kralju, ki doslej katoličanom še nič kaj posebno ni všeč.

* **Govorice o rusko-japonski vojni** se zde Japoncem preneumne. «Rusko Slovo» ima poročilo iz Vladivostoka, ki pravi: «Japonski listi ne morejo pojmiti, kako se sploh mogla nastati taka poročila in kako jim mnogi Rusi verujejo. Japonsko časopisje odločno zavrača te vesti in proglašuje, da jim na Japonskem nikdo ne veruje in da ni nobenega povoda za vojno. Obe državi ste se nasprotno znatno približali in bodeta mirnim potom rešili medsebojne spore. Japonski listi pozivajo nemške časnikarje, da bi došli sami na Japonsko in se prepričali, da ne goje Japonci nobenega sovraštva do Rusije.»

* **Bolgarska policija** je zabranila nadaljnje izhajanje bolgarskega lista «Otečestvo». «Otečestvo» je glasilo znanega bolgarskega vstaskega voditelja Sandanskega, ki je bil pri zadnjih volitvah izvoljen tudi v turški parlament.

* **Turška**. Vlada je izdala ukaz trasiranje nove železniške proge iz Bitolja preko Janjine v Avlono na Jadranskem morju. Ta železnica ima vezati Egejsko morje z Jadranskim.

Domače vesti.

— **Proporčni sistem za deželni zbor** se zdi klerikalnemu deželnemu odborniku gospodu Lampetu nemogoč. Blagi mož, ki je sicer jako «brihten», se zna delati tudi sila neumnega, če mu bolje kaže. Modrijan modruje tako: «Za deželni zbor voli vsak okraj po enega poslanca ter ga pa ni mogoče razdeliti v proporcije. — Dalo bi se pa tudi o tem vprašati kaj govoriti. Ali je dr. Lampe tako prepričan, da je vsak poslanec en mož, cel mož? Toda ne zadržujmo se s to eventualnostjo. Dr. Lampe, ki je celo akademik, pozna menda toliko matematike, da bo razumel tole: Vsi okraj splošne kurije za kranjski deželni zbor štejejo 11 mandatov. V vseh teh okrajih so zastopane med volilci razne stranke, si so po celi deželi, kar se tiče programov, načel itd. enake. Klerikalci v Višnji gori menda niso po programu nič drugega, kakor klerikalci v Bohinjski Bistrici. Toliko političnega

življenja je že na Kranjskem, da glasujejo volilci bolj za stranke kakor za osebe. Če ne bi bilo tako, bi nekoliko sedanjih poslancev gotovo ne bilo v deželnem zboru. Če pa je tako, tedaj ni razloga, zakaj ne bi vsak volilec za deželni zbor glasoval za liste svoje stranke? In čim se to zgodi, je proporcija volitev mogoča. Za Ljubljano pravijo klerikalci, da je proporcijni sistem najpravičnejši; to pravimo tudi mi. Če je pa najpravičnejši za mestno občino, mora biti tudi najpravičnejši za kmečke občine in za deželni zbor. In če se nočejo klerikalci sami ugrizniti v jezik, morajo v deželnem zboru predlagati proporcijni sistem za deželni zbor. Če tega ne store, dokažejo, da jim nič ni za pravičnost, ampak le za strankarsko korist.

— **Delitev deželnega šolskega sveta** po narodnosti je v štajerskem deželnem zboru predlagal poslanec Kukovec. Razmere so danes na Štajerskem take, da je s stališča narodne enakopravnosti predlog simpatičen. Dokler ni izvedena narodna avtonomija, je taka delitev vsaj košček nadomestila.

— **Občni zbor zveze okrajnih bolniških blagajn** v Trstu ne da miru narodnjakarjem tistih blagajn, ki so na škodo zavarovanim delavcem v krempljih te gospode. Opetovano smo že morali ožigosati postopanje «pravičnih Slovanov» napram bolnim slovenskim in hrvaškim delavcem. Namesto da bi tukaj pokazali svojo «slovensko pravičnost», se pa dična gospoda hvali, kako spretno se da opehariti bolne slovenske delavce. To svojo «prakso» bi sedaj radi vpeljali tudi pri zvezi. Pa ne bo šlo! Pretečeni teden priobčil je «Narod» cela «Vahtarijada», ki jo je «požegnal» ljubljanski zaupnik omenjene narodnjakarske drhali. Te vrste tiči se namreč vedno po perju spozna, pa tudi po arogantni, perfidni hudobnosti, ki se zrcali iz «Narodove» notice. Dokazati se seveda ne more, da dela sedanjí zvezin odbor slovenskim delavcem krivico, ampak zadostuje, da sedijo tudi Italijani v odboru. Da so ti Italijani zastopniki delavstva, to je seveda za birokratične buče nerazumljiva stvar, ker jim je «Španska vas». Kar se kvasi o večini in manjšini, je seveda oslarija, istotako vse drugo sumničenje. Kaj napravi narodnjakarji na občnem zboru, nas prav nič ne briga. Odposlanstvo ljubljanske bolniške blagajne bo napravilo svoje, ne oziraje se na to, ali je narodnjakarjem prav ali ne. Basta.

— **Štajerski deželni odbor** je predložil deželnemu zboru resolucijo, v kateri se poziva vlado, naj bi deželnemu zboru zagotovila vsako leto vsaj 8 tedensko zasedanje, a to samo v dveh dobah; polovica zasedanja bi se naj na vsak način izvršila jeseni za pravilno rešitev proračuna. Zbornica bi naj sklenila, da naj deželni odbor sporoči to resolucijo vladi na znanje in v prihodnjem zasedanju o stvari poroča.

— **Narodna delavska organizacija** je izdala etak in piše, da se je preosnovala tako, da so odborovi člani sami delavci, torej možje, ki iz svoje lastne življenske izkušnje poznajo želje in potrebe delavstva. Zaradi te izpremembe je postalo delo veliko in tenzivnejše (!) Organizacija bo od sedaj naprej delovala strogo le na strokovnem polju — za stavkokaze namreč kakor nam svedoči njen član Valentin Dovč, ki dela ob času stavke pri Weiblu.

— **Shod konsumentov v Ljubljani**. V torek 25. januarja se vrši shod konsumentov iz Ljubljane specialno iz obeh kolodvorskih okrajev. Namen tega shoda je razgovor o organizaciji ljubljanskih konsumentov. Shod bo zaupen po § 2. Vabila se dobe v gostilni g. Boleta (Novakovič) v Sodnijski ulici, gospe M. Petrič (restavracija Internacional) na Resljevi cesti in v pisarni «Konsumnega društva za Ljubljano in okolico» v Šelenburgovi ulici 6/II. Za tiste, ki jih poprej ne dobijo, bodo pripravljene vstopnice v Hafnerjevi pivnici na sv. Petra cesti, kjer se bo začel shod točno ob 8. uri. Pridite vsi, ki se zanimате za to!

Zadnje vesti.

Ponesrečeni rudarji. Gelsenkirchen, 21. januarja. V peti jasni revirja «Holland» je predzadnja noč zasulo šest rudarjev, ko se je udrila skalnata stena. Najprej se je zdelo, da so se delavci rešili v neko izdolbino. Z reševalnim delom se je takoj začelo, a drugo noč se je podrla še ena skala. Od tistega časa ni od zasutih nobenega a znamenja življenja. Poskuša se od druge strani priti do njih, a ker je treba prodreti 25 metrov skalovja, je treba 7 dni za to delo. Upanja, da bi našli rudarje, nimajo.

Železniška nesreča. Le Mans, 20. januarja. Vsled povodnj, ki je podgrizla železniški nasip, je padel lokalni vlak blizu postaje Dehault s tira. Dva uslužbenca sta mrtva, sedem oseb je poškodovanih.

Ogrska kriza. Budimpešta, 21. januarja. Časopisi so polni vrst o pripravah strank za državnozbornsko zasedanje, o konferencah, adresah itd. A še malokdaj so ljudje sami s seboj igrali tako komedijo kakor spriči ponedeljkove seje. Menda tak teater tudi ni mogoč nikjer kakor na Ogrskem. Vsem razsodnim ljudem mora

biti jasno, da ostane ponedeljkova seja za sedaj edina, ki jo bo imel parlament. Kajti čeprav je v Khuenovem programu še mnogo nejasnega, je vendar povsem nedvomno, da prinaša sedanjí večini boj. In gotovo je tudi, da bo nastopal, kakor zna še izza časa njegovega banovanja. Njegova manira bode elegantna, njegova taktika bo pa brezobzirna. Iz Justhove in Košutove stranke prihajata dva načrta. Prvič hočejo vložiti v zbornici nezaupnico Khuen Hedervaryju. Drugič hočejo zahtevati, da se takoj razpravlja o načrtu adresnega odseka, ki terja samostalno ogrsko banko z novim letom 1911. Razven tega letajo po zraku še glasovi o hrupnih prizorih, s katerim mislijo sprejeti Khuen Hedervaryja. Ministrski predsednik sam se dela tako, kakor da bi mu bili vsi podobni nameni neznani. Začel je vabiti različne političarje k sebi, jih obiskavati in z njimi konferirati. In če ga vpraša kakšen šmok, kako sodi o položaju, tedaj odgovarja salamsko: Da ni izgubil upanja, da prihaja z najboljšimi nameni, da bodo stranke gotovo spoznale njegove dobre namene i. t. d. V svoji listnici ima pa vladarski reskript, s katerim lahko odgodi zasedanje državnega zbora, kadarkoli se mu poljubi. Bilo bi zelo čudno, če ga ne bi odgodil že v ponedeljek.

Predsednik zbornice Gál je za danos sklical sejo klubskih načelnikov, na kateri so Justhovi predlagali nezaupnico Khuenovi vladi. Grof Andráši je odgovoril, da nima od ustavne stranke nobenega pooblastila v tem oziru, ker njegova stranka sploh ni razpravljala o takem vprašanju. Na to so člani Justhove stranke s svojim predsednikom ustali in odšli.

Baron Rauch. Budimpešta, 21. januarja. Hrvatski ban baron Rauch je Khuen Hedervary ga je naprosil, da naj se ostane na svojem mestu. Zdi se, da črpa Rauch iz tega upanje, da ga bo Khuen Hedervary sploh držal; poroča se, da misli celo na preosnovo svoje vlade. Podban bi imel postati znani Kršnjavi, naučni predstojnik pa profesor dr. Spevec. Kršnjavi in Khuen sta se nekoč razšla kot sovražnika. Sploh pa ni verjetno, da bi se Khuen sprijaznil z Rauchom, kajti hrvatsko-srbska koalicija mu dela tako prijazno lice, da bi moral popolnoma izgubiti svojo nekdanjo zvižanost, če si ne bi kupil koalicijske podpore, ko mu ni treba plačati druge cene, kakor odsloviti Raucha. Seveda mora še počakati na razvoj na Ogrskem in na končni sporazum s hrvatsko-srbsko koalicijo. Novih volitev na Hrvatskem skoraj gotovo ne bo več vodil Rauch.

Angleške volitve. London, 21. januarja. Konservativci imajo doslej mnogo sreče. Po rezultatih, ki so do danes znani, je izvoljenih 163 konservativcev, 137 liberalcev, 29 članov delavske stranke in 53 nacionalistov. Največ novih mandatov so pridobili konservativci, namreč 72, liberalci pa le 9 in delavska stranka 1.

Nemško-ruska pogodba? Peterburg, 21. januarja. Časopisi javljajo, da sta Nemčija in Rusija sklenili važno pogodbo. Uradno se to zanikuje.

Rusi ob avstrijski meji. Lvo v, 21. januarja. Od meje prihajajo poročila, da Rusija zelo pomnožuje svoje čete v posadkah ob avstrijski meji.

Naznanilo.

Z oziroma na to, da sem z delom preobložen, odložil sem pri seji strokovne komisije dne 15. januarja 1909 mesto strokovnega tajnika «Zveze delavskih organizacij za Kranjsko, Korosko, Štajersko in Primorsko» s sedežem v Ljubljani, ki je v zmislu sklepov zadnje strokovne konference z dne 9. januarja 1909 prevzela agende strokovnega tajništva, je na moje mesto imenovala za tajnika sodruga I. Tokana, ki me je že sedaj od maja 1909 zastopal v tajništvu. Prosim, da se organizacije v strokovnih ozirih obračajo odslej na sodruga I. Tokana, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/II. Zahvaljujem se vsem, ki so me v mojem tajniškem poslovanju podpirali ter jih prosim, naj so enako naklonjeni sodr. Tokanu.

S soc.-dem. pozdravom

Anton Kristan
predsednik Konsumnega društva
za Ljubljano in okolico, r. z. z. o. z.

Umetnost in književnost.

: «Naši Zapiski» izidejo prve dni prihodnjega meseca, in sicer kot dvojna številka na 64 straneh z najrazličnejšo, zanimivo vsebino.

Shodi.

Sovodnje. V nedeljo, 15. t. m. je bil pri nas jako dobro obiskan shod, na katerem je sodrug dr. Tuma poročal o potrebi delavske hranilnice in posojilnice. Razložil je najvažnejše točke pravil. Na to je bila debata, v katero je poseglo več sodrugov, ki so priporočali delavcem pristop.

Štandrož. Pri nas so vsako nedeljo važna posvetovanja o ustanovitvi konsumnega društva. Izvolil se je pripravljalni odbor, ki pridno nabira člane. Članske prispevke sprejema sodrug Batista. Vse, ki žele pristopiti, vabimo, naj se vpišejo takoj. Čim bo dovolj članov, se otvori prodajalna.

Colje. V nedeljo je bil tukaj javen ljudski shod, ki se je baval z nameravanjem zvišanjem davščin na Štajerskem. Na obilno obiskanem shodu je poročal sodrug Tokan iz Ljubljane v slovenskem in nemškem jeziku ob živahem pritrjevanju poslušalcev. Govorili so še nekateri domači sodrugi. Shod je odločno protestiral proti namenu nemških nacionalcev in slovenskih klerikalcev, ki hočejo nova bremena navaliti ljudstvu na rame.

Raznoterosti.

* **Požar v turškem parlamentu.** Včeraj je nastal v palači Čiragan vsled eksplozije v kurilnici v senatnem poslopu velikanski požar. Radi silnega vetra se je požar razširil čez celo poslopje. Zborovalne dvorane parlamenta in senata so popolnoma uničene. Trije delavci pri elektrarni so se ponesrečili. Zgorelo je prav vse, samo pusti zidovi mole v zrak. Rešilo se ni skoraj ničesar. Škoda se ceni na 10.000.000 turških funtov.

* **Jezuiti v Macedoniji.** Srbski listi javljajo, da se nastanijo v Skoplju jezuitje. Kupili so v mestu dve hiši. Jezuitje so baje poklicani, da opravljajo dušno pastirstvo med katoliškimi Arnavti, v resnici pa jih je poslala tjakaj avstrijska vlada v svrhu, da delajo med Albanci propagando za Avstrijo. — Če imajo srbski listi prav ali ne, nam ni znano. Gotovo je pa, da ne hodijo jezuiti v „brezverske“ ali „krivoverske“ kraje nikdar drugače, kakor z namenom, delati katoliško-klerikalno propagando.

† **Graf Sternberg v Indiji.** Državnozbornski poslanec graf Adalbert Sternberg, ki je v prejšnjih časih često razveseljeval ves parlament s svojo robato „duhovitostjo“, zadnji čas pa mnogo molčal, gre baje za več mesecev v Indijo.

† **Cook v sanatoriju.** O znanem dr. Cooku, ki se je bahal, da je bil na severnem tečaju, potem pa hotel svojo trditve dokazati s takimi „dokumenti“, da ga je znanstveni svet razglasil za sleparja, javlja „Frankfurter Zeitung“, da je težko bolan v nekem sanatoriju blizu Norimberke. Cook je pred tedni izginil, kakor da ga je zemlja požrla.

† **Sir Ernest Shackleton,** pogumni raziskovalec južnega tečaja, predava v ponedeljek zvečer na Dunaju o svoji zadnji ekspediciji. Dne 6. avg. 1907. je zapustil Shackleton na ladji „Nimrod“ Angleško. 1. jan. 1908. je zapustila ta ladja Novo Zelandijo, od koder se je začelo pravo potovanje proti tečaju. Na ladji je bilo 37 ljudi, 9 psov, ki so se tekom zime pomnožili na 22, 10 ponijev za sani in avtomobil. Največji maraz, katerega je ekspedicija doživela, je dosegel 50° C pod ničlo. Od 22. aprila do 22. avgusta (v tem času je polarna noč) so pisali, risali in preiskovali. Pozneje so se napotili proti južnemu tečaju, od katerega so bili oddaljeni le še 176 km; od tud so se pa morali vrniti dne 9. jan. 1909., ker bi jim bilo drugače zmanjkalo živeža. Drugi del ekspedicije je tačas dobil magnetični tečaj. Obe ekspediciji sta napravili po ledu 4808 km. Okrog južnega tečaja so dobili do 100 novih hribov, nadalje oglje in okamenine gozdnih dreves, kar kaže, da je bilo svoj čas na tem kraju vse drugo podnebje. Po 449 dneh odsotnosti se je vrnila ekspedicija v Novo Zelandijo. Najhujši sovražnik je bil grozen veter, blicard imenovan. Na tem svojem potovanju je Shackleton kinematografiral mnogo zanimivih stvari in te podobe spremljajo njegova predavanja. Z Dunaja pojde prodavati v Budimpešto.

Kjer sta v redu tek, prebava,
Sta telo in duša zdrava!
Torej: Da ne boš bolan,
Vživaj pravi „FLORIAN“.

Želodčni liker

Je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zaman kupoval draga in neprijetna zdravila!

Ljudska kakovost litar K 2.40.
Kabinetna kakovost „ „ 4.80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Bartl.

H. Suttner

Ljubljana :: Mestni trg
razpošilja ure, zlatnino in srebrnino na vse kraje sveta, obrnite se zanesljivo na domačo slovensko trgovko. — Veliki novi cenik zastoj.
Novost: Ploščnata, tanka, prava nikelnasta Anker-Roskopf ura na 6 kamnov, pokrovi ostanejo vedno beli, prav natančno 36 ur idoča K 4.50. — Srebrne ure od 6 K naprej. — Večletno jamstvo. Ako blago ne ugađa, se denar vrne nazaj. — Veržice s slov. trakovi: nikelnasta K 1.20, srebrna K 5.—. 50

Ako še-niste, pošljite naročnino!

50 % prihranka

na stroških v gospodinjstvu in vobče trdno zdravje dosežejo v rodovini tiste gospodinjke, ki kupujejo namesto kave, čaja, sladnega čaja i. t. d. najboljši in najcenejši hranivo, imenovano 52-23

Sladin

t. j. dr. Trnkoczyja sladni čaj. Sladinu je treba dodajati malo mleka in sladkorja, zaradi tega se pri njem mnogo prihrani. En zavoje 1/4 kg velja 50 vinarjev. Po pošti pošljamo najmanj pet zavojev. Glavna zaloga v Ljubljani, lekarna Trnkoczy

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.

Kavarna

„Unione“ v Trstu

ulica Caserma in Torre Blanca
se priporoča.

Če kašljate

če ste hripavi, če težko dihate,
če se ponoči potite, če ste zasilen,
če ste nahoden, če čutite bolečine

v prsih, potem je to znak, da ste se prehladili ali si nakopali influenco, vendar je to lahko tudi resnejšega pomena. Priporočamo torej, da se take pojave pravočasno omejite. V to svrhu se rabi od mnogih zdravnikov priporočeno domače zdravilo **Orkenyev sirup iz lipovega medu**. Steklenica Orkenyevskega sirupa iz lipovega medu za poskušnjo stane K 3.—, velika steklenica K 5.—, 3 steklenice se dobi za K 15.— franko po povzetju samo od „Lekarne apostolov v Budimpešti“, Joseferring 64, depot 31.

Ustanovljena 1847.

52-7

Ustanovljena 1847

Čovarna pohištva J. J. Naglas

Turjaški trg št. 7 :: LJUBLJANA :: Turjaški trg št. 7

Največja zaloga pohištva za spalne in jedilne sobe, salone in gospoke sobe. Preproge, zastorji, modroci na zmeti, zimnati modroci, otroški yoziki i. t. d. Najsolidnejše blago.

Kmečko-delavska gospodarska zadruga

Dobravlje :: pošta sv. Križ, Goriško :: Dobravlje

priporoča svojo

bogato zalogo izbornih vin.

V Ljubljani ima zalogo v Vodmatu „pri Mraku“. Po cenah je vprašati v prodajalni „Konsumnega društva za Ljubljano in okolico“, Vodmat, Bohoričeva ulica.

Tiska Iv. Pr. Lampret v Kranju.

Delavski žepni koledar

za leto 1910

je izšel.

Cena 80 vin., po pošti 10 vin. več.

Naročila in denar je poslati

Upravi „Rdečega Prapora“ v Ljubljani.

Vino naprodaj

ima

„Gospodarska zadruga“ v Vrtojbi.

Kvaliteta med vipavskim in briskim. Na zahtevo se pošiljajo vzorci. — Cene zmerno. — Zasebnikom in konsumnim društvom se priporoča

10-8

odbor.

Častiti gospod

Gabrijel Piccoli

lekarnar

52-16

v Ljubljani.

Vašo tinkturo za želodec sem že vso z velikim uspehom porabil, katero iz srca priporočam v veliko korist vsaki družini. — er se Vam iskreno zahvaljujem in prosim, blagovolite mi poslati še 24 stekleničic Vaše tinkture za želodec.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Sterle

posestnik in premirani medvedji lovec v Koritnicah, pošta Knežak pri št. Petru na Krasu.

Ceno posteljno perje in puh!

1 kilogram sivega, oskubljenega K 2.—, polbelega K 2.80, belelega K 4.—, prima puhastega K 6.—, izredno finega skubljenega K 8.—, sijega puha K 6.—, belega K 10.—, izredno fini prsni puh K 12.—, od 5 kg nabrej franko.

Gotove postelje

iz gosto tkanega, rdečega, modrega, rmenega ali belelega inleta (blaga nanking), 1 pernica 180 cm dolga in 116 cm široko ter 2 blazini, 80 cm dolgi in 58 cm široki, dovolj napolnjene z novim, očiščenim puhastim, trpežnim, sivim perjem 16 K, s polpuhom K 20.—, s puhom K 24.—. Pernica sama 12 K, K 14.—, K 16.—, blazinice K 3.—, K 3.50, K 4.—. Pernice 180 cm dolge in 140 cm široke, K 15, 18, 20. Blazinice, 90 cm dolge in 70 cm široke ali 80 cm dolge in 80 cm široke, K 4.50, 5.—, 5.50. Spodnje pernice iz gradla, 180 cm dolge in 116 cm široke, K 13.—, 15.—, pošlje po povzetju, zavoj zastoj od K 10.— naprej franko 52-5

Maks Berger, Deschenitz št. 678, Böhmerwald.

Cenik o matracah, odejah, prevlečkih in vsemu drugemu blagu za postelje zastoj in franko. Če ne dopade, se zamenja ali denar nazaj.